

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 478/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Petrom Weisom, Advokátska kancelária Weis & Partners, s. r. o., Ivánska cesta 30/B, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 22 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva podľa čl. 8 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 S 40/2013-53 z 24. októbra 2014 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžo 4/2015 z 20. januára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. mája 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 22 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 10 ods. 3 Listiny

základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva podľa čl. 8 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 S 40/2013-53 z 24. októbra 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžo 4/2015 z 20. januára 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že krajský súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu sťažovateľa proti Úradu na ochranu osobných údajov (ďalej aj „ÚOOÚ“ alebo „žalovaný“). Podľa právneho názoru krajského súdu osobné údaje, ochrany ktorých sa sťažovateľ domáhal, boli v súlade so zákonom zverejnené v rámci informovania verejnosti o priebehu rokovania výboru Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej aj „národná rada“) na portáli www.nrsr.sk, a išlo teda o zverejnenú informáciu. Sťažovateľ ako predseda orgánu štátnej správy [predseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ďalej aj „úrad“)] vymenovaný do funkcie vládou Slovenskej republiky (ďalej aj „vláda“) je verejným funkcionárom a z tohto titulu je povinný strpieť zverejnenie svojich osobných údajov v rozsahu: meno, priezvisko, titul, funkcia. Krajský súd sa stotožnil s názorom žalovaného prezentovaným v jeho vyjadrení k žalobe, že osoby, ktoré vykonávajú verejné funkcie, sú povinné strpieť zásahy do súkromia vo väčšej miere ako osoby, ktoré obdobné funkcie nezastávajú. Krajský súd uviedol, že verejní činitelia si musia byť vedomí toho, že budú vystavení pozornosti verejnosti a budú musieť akceptovať výkon práva na informácie zo strany verejnosti minimálne v tom rozsahu, v akom svoje ústavné alebo zákonné právomoci vykonávajú na verejnosti, respektíve v styku s verejnosťou. Úrad vlády Slovenskej republiky plnil svoju povinnosť v súlade s ustanovením § 5 ods. 4 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, keď zverejnil správu o štátnej politike starostlivosti o Slovákov žijúcich v zahraničí a o poskytnutej štátnej podpore Slovákom žijúcim v zahraničí za rok 2011 a návrh programu štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na rok 2013, v ktorom uviedol meno a priezvisko žalobcu, ktorý je verejným funkcionárom, pričom správa vychádzala z rokovania výboru

Národnej rady Slovenskej republiky pre ľudské práva a národnostné menšiny a zo zápisnice z dvadsiatej tretej schôdze predmetného výboru zo 7. februára 2012, ktoré sú zverejnenými informáciami. Úrad vlády Slovenskej republiky teda spracoval vo svojej správe aj osobné údaje sťažovateľa z titulu jeho verejnej funkcie, ktoré nepodliehajú ochrane v rozsahu požadovanom sťažovateľom.

2.1 Sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu odvolanie. O podanom odvolaní rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom, ktorým potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: *„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. ...*

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 24.10.2014. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariadovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom. ...

Z obsahu predloženého súdneho spisu, ktorého súčasťou je administratívny spis žalovaného, najvyšší súd zistil, že dňa 17.09.2012 doručil žalobca žalovanému oznámenie v zmysle § 20 ods. 6 a § 45 zákona o ochrane osobných údajov, v ktorom vyslovil názor, že Úrad vlády Slovenskej republiky porušil zákon tým, že v rozpore s ustanovením § 7 zákona bez jeho súhlasu spracúval jeho osobné údaje.

Žalovaný dňa 12.10.2012 vyhotovil informáciu o odložení oznámenia č. 06192/2012Ui-P2077/12-3, pretože dospel k záveru, že v danom prípade sa nejedná o spracúvanie osobných údajov na základe súhlasu dotknutej osoby podľa § 7 ods. 1 a 2 zákona, ale podľa § 7 ods. 4 písm. b) zákona bez súhlasu dotknutej osoby. V informácii žalovaný ďalej uviedol, že funkcia predsedu úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí je verejnou funkciou podľa § 9 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z.. Prevádzkovateľ bol teda oprávnený zverejniť predmetné osobné údaje žalobcu v rozsahu meno, priezvisko a funkcia. V prípade ďalších informácií, ktorých zverejnenie žalobca namietal, sa jedná o informácie týkajúce sa ochrany osobnosti a teda nepatria do pôsobnosti úradu. Z uvedeného dôvodu žalovaný vec podľa § 45 ods. 3 písm. a) zákona č. 428/2002 Z. z. odložil.

Žalovanému bolo dňa 13.11.2012 od žalobcu doručené opakované oznámenie v zmysle § 20 ods. 6 a § 45 zákona č. 428/2002 Z. z. V predmetnom oznámení žalobca konštatoval, že právny názor žalovaného vyjadrený v jeho oznámení je nesprávny, nemá oporu v zákone a nezakladá sa na dostatočne zistenom skutkovom a právnom stave.

Žalovaný vyhotovil dňa 07.12.2012 informáciu č. 06192/2012Ui-P2077/12-5 o výsledku prešetrenia opakovaného oznámenia, v ktorom uviedol, že podľa § 3 ods. 2 zákona číslo 474/2005 Z. z. vláda každoročne do 1. septembra predkladá Národnej rade Slovenskej republiky správu za predchádzajúci kalendárny rok o štátnej politike starostlivosti o Slovákov žijúcich v zahraničí a poskytnutej štátnej podpore Slovákom žijúcim v zahraničí spolu s návrhom programu štátnej politiky starostlivosti o Slovákov žijúcich v zahraničí na ďalší rok. V predmetnej správe sa nachádza aj text, v zmysle ktorého sa zahraničný výbor Národnej rady Slovenskej republiky v roku 2011 zaoberal analogickou správou, ktorú predložilo vtedajšie vedenie ÚSŽZ. Výbor vyzval vládu Slovenskej republiky, aby sa zaoberala činnosťou úradu pod vedením žalobcu a o prijatom uznesení číslo 104 Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre ľudské práva a národnostné menšiny, bola informovaná aj bývalá predsedníčka vlády Slovenskej republiky. Žalovaný v záujme zistenia skutkového stavu preveril namietané vyjadrenie Úradu vlády Slovenskej republiky, ktoré sa v správe o zahraničných Slovákoch vyskytlo a skonštatoval, že sa jedná o citáciu uznesenia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre ľudské práva a národnostné menšiny, ktorá bola prijatá dňa 07.12.2012 v texte uznesenia číslo 104. Žalovaný v predmetnom podaní poukázal na priebeh osemnásťtej, dvadsiatej druhej a dvadsiatej tretej schôdze Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre ľudské práva a národnostné menšiny, na ktorých sa žalobca napriek pozvaniu nezúčastnil. V závere dvadsiatej tretej schôdze predmetného výboru bol predložený návrh na uznesenie, v ktorom bolo konštatované, že žalobca prejavil hlbokú neúctu k orgánom Národnej rady Slovenskej republiky, čím hrubo porušil procedurálne pravidlá parlamentnej demokracie, ktoré z titulu svojej funkcie musí dodržiavať a bol vznesený návrh - výzva vláde, aby sa zaoberala činnosťou úradu. Následne bolo predmetné uznesenie číslo 104 schválené. Predmetný text bol zverejnený na stránke www.nrsr.sk. Žalovaný poukázal na rokovací poriadok Národnej rady Slovenskej republiky, v zmysle ktorého sú jeho rokovania verejné s výnimkou schôdzí imunitného a mandátového výboru a prerokovania osobitných kontrolných výborov. Zároveň poukázal na ustanovenie

§ 7 ods. 4 písm. e) zákona o ochrane osobných údajov, podľa ktorého platí, že bez súhlasu dotknutej osoby je možné spracúvať už zverejnené osobné údaje; v takýchto prípadoch treba však osobné údaje náležite označiť.

Záverom žalovaný uviedol, že spracúvanie osobných údajov týkajúcich sa žalobcu, ktoré sa nachádzajú v prepise uznesenia číslo 104 nie je porušením zákona, pretože sa spracovali predtým zverejnené osobné údaje. Opakované oznámenie žalobcu preto pokladal za vybavené.

Predmetom preskúmania odvolacieho súdu je rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia žalovaného č. 06192/2012Ui-P2077/12-3 zo dňa 12.10.2012 a č. 06192/2012Ui-P2077/12-5 zo dňa 07.12.2012 a konania týmito rozhodnutiami predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť napadnutých rozhodnutí. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa najvyšší súd celkom stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil krajský súd zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom ako aj žalobcom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise.

Preskúmaním odvolania žalobcu najvyšší súd konštatuje, že námietky v ňom uvedené sú opakujúce sa ako v predchádzajúcich podaniach, ku ktorým sa krajský súd už podrobne vyjadroval, odvolací súd sa s jeho závermi stotožňuje a nepovažuje za potrebné opakovať sa k nim vyjadrovať.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd správne vyhodnotil žalobu navrhovateľa ako nedôvodnú. Z obsahu spisu má najvyšší súd za preukázané, že osobné údaje, ochrany ktorých sa žalobca domáhal, boli v súlade so zákonom zverejnené na portáli www.nrsr.sk v rámci informovania verejnosti o priebehu rokovania Výboru Národnej rady SR (§ 5 ods. 4 zákona č. 211/2000 Z. z.).

Na námietku žalobcu, že prevádzkovateľ nebol oprávnený jeho údaje zverejniť, nakoľko ich neoznačil ako už zverejnené v zmysle § 7 ods. 4 písm. e) zákona č. 428/2002 Z. z., najvyšší súd uvádza, že pre možnosť aplikácie právneho základu spracúvania

osobných údajov podľa § 7 ods. 4 písm. e) zákona č. 428/2002 Z. z. je relevantný rozsah osobných údajov, ktoré prevádzkovateľ spracúva na základe uvedeného ustanovenia. Pokiaľ tento rozsah osobných údajov nepresahuje rozsah už zverejnených údajov, aplikácia tohto ustanovenia je právnym základom takéhoto spracúvania osobných údajov. Z textu uznesenia a z výňatku predmetnej výročnej správy citovaných vyššie vyplýva, že aj keď nejde o totožný prepis, nič to nemení na fakte, že obsah informácie zverejnenej v predmetnom uznesení vlády SR je takmer identický s obsahom výročnej správy. Rozdiel je iba v texte, ktorý sa týka toho, že sa žalobca nezúčastnil na rokovaní orgánu Národnej rady SR na základe jeho výzvy, čo však je podľa názoru odvolacieho súdu informácia, ktorá nemá zásadný význam. Zákon č. 428/2002 Z. z. neobsahuje ustanovenie, podľa ktorého sa musí jednať o identický prepis, resp. citáciu danej informácie. Tým, že bola informácia o priebehu rokovania Výboru Národnej rady SR zverejnená verejnosti na portáli www.nrsr.sk, ide o zverejnenú informáciu v zmysle § 7 ods. 4 písm. e) zákona č. 428/2002 Z. z.

Odvolací súd má za preukázané, že Úrad vlády SR si splnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z § 5 ods. 4 zákona č. 211/2000 Z. z., keď zverejnil správu o štátnej politike starostlivosti o Slovákov žijúcich v zahraničí a o poskytnutej štátnej podpore Slovákom žijúcim v zahraničí za rok 2011 a návrh programu štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na rok 2013, v ktorom uviedol meno a priezvisko žalobcu, ktorý je verejným funkcionárom, pričom správa vychádzala z rokovania výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre ľudské práva a národnostné menšiny a zo zápisnice z dvadsiatej tretej schôdze predmetného výboru zo dňa 07.02.2012, ktoré sú zverejnenými informáciami.

Odvolací súd poznamenáva, že žalobca bol ako predseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí vymenovaný do funkcie vládou SR, je verejným funkcionárom, a z uvedeného titulu je povinný strpieť zverejnenie svojich osobných údajov v rozsahu meno, priezvisko, titul, funkcia podľa § 9 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. Najvyšší súd sa priklonil k názoru žalovaného ako aj krajského súdu, že osoby, ktoré vykonávajú verejné funkcie sú povinné strpieť zásahy do súkromia vo väčšej miere ako osoby, ktoré obdobné funkcie nezastávajú. Verejní činitelia si musia byť vedomí toho, že budú vystavení pozornosti verejnosti a budú musieť akceptovať výkon práva na informácie zo strany verejnosti minimálne v rozsahu, v akom svoje ústavné alebo zákonné povinnosti vykonávajú na verejnosti, resp. v styku s verejnosťou. Podľa názoru odvolacieho súdu funkcia predsedu

Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí je teda verejnou funkciou v zmysle platného právneho poriadku Slovenskej republiky s vysokou mierou zodpovednosti, a preto ani nemohlo byť právo žalobcu konaním prevádzkovateľa porušené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky má za preukázané, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu. Po preskúmaní rozhodnutia krajského súdu ako aj napadnutých rozhodnutí žalovaného dospel najvyšší súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.“

3. Podľa sťažovateľa nie každý funkcionár vymenovaný vládou sa považuje za verejného funkcionára. Ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) podľa sťažovateľa výslovne vymenúva verejných funkcionárov, medzi ktorými absentuje predseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí, ale aj prednostovia okresných úradov. Úrad na ochranu osobných údajov a súdy v rozhodnutiach podľa sťažovateľa extenzívne a bez bližšieho vysvetlenia rozširujú okruh verejných funkcionárov definovaných ústavným zákonom o predsedu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Najvyšší súd podľa sťažovateľa dokonca používa pojmy verejný funkcionár a verejný činiteľ ako synonymické. V postupe ÚOOÚ, ako aj súdov sa dokonca podľa sťažovateľa mieša ochrana osobných údajov s ochranou osobnosti. Sťažovateľ uvádza, že v rozhodnutiach je poukazované na to, že osoby, ktoré vykonávajú verejné funkcie, sú povinné strpieť zásahy do súkromia vo väčšej miere ako osoby, ktoré obdobné funkcie nezastávajú. Sťažovateľ sa pritom svojimi podaniami nedomáhal nárokov vyplývajúcich z ochrany osobnosti, ale zabezpečenia nápravy neoprávneného nakladania s jeho osobnými údajmi.

3.1 Ďalej sťažovateľ poukázal na to, že jednou z výnimiek, keď zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 428/2002 Z. z.“) umožňuje spracovanie osobných údajov bez súhlasu dotknutej osoby, je aj prípad, keď určité osobné údaje už boli zverejnené. Podmienkou použitia takýchto osobných údajov je podľa názoru sťažovateľa ich náležité označenie. Na stránke www.rokovania.sk osobné údaje sťažovateľa nie sú označené ako opakovane zverejnené. Podľa sťažovateľa aj keď zákon č. 428/2002 Z. z. vyžaduje náležité označenie použitia

zverejnených osobných údajov, ku skutočnosti, že údaje neboli vôbec označené ako už zverejnené, sa relevantným spôsobom nevyjadril ani ÚOOÚ, ani súdy. Dôležitým aspektom podľa mienky sťažovateľa je skutočnosť, že zverejnenie jeho osobných údajov v auguste 2012 na webovej stránke www.rokovania.sk nastalo v čase, keď sťažovateľ už nebol predsedom Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí, a dokonca nebol ani štátnym zamestnancom. Takýto postup bol podľa sťažovateľa v rozpore so zákonom č. 428/2002 Z. z.

3.2 Pokračujúc vo svojej sťažnosti, sťažovateľ uviedol, že napadnutý rozsudok krajského súdu obsahuje zhodnotenie veci v jednom odseku. Odôvodnenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu je podľa sťažovateľa trochu obsiahlejšie v časti zhodnotenia veci a úvah, ktorými sa súd riadil, ale podľa názoru sťažovateľa nedáva odpovede na všetky relevantné rozpory.

3.3 Postupom súdov došlo podľa sťažovateľa k porušeniu jeho práv, a to práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Namiesto požadovanej nápravy sa sťažovateľ dočkal odňatia možnosti konať pred súdom, keď súdy produkovali nedostatočne odôvodnené súdne rozhodnutia, v ktorých minimálne nevysvetlili,

- prečo podľa nich nemuseli byť opakovane zverejnené osobné údaje náležite označené,

- prečo považujú sťažovateľa za verejného funkcionára, aj keď predseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí nie je uvedený medzi 37 funkciami vymenovanými v ústavnom zákone,

- prečo naň neprihliadali ako na bežného občana, ktorým v čase zverejnenia správy sťažovateľ bol.

4. Sťažovateľ navrhuje vydať tento nález:

„Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z článku 6 ods. 1 Dohovoru a článku 46 ods. 1 Ústavy SR rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S/40/2013-53 zo dňa 24.10.2014 porušené bolo;

Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z článku 6 ods. 1 Dohovoru a článku 46 ods. 1 Ústavy SR rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžo/4/2015 zo dňa 20.01.2016 porušené bolo;

Základné právo sťažovateľa na ochranu osobných údajov vyplývajúce z článku 22 ods. 1 Ústavy SR, z článku 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, z článku 8 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S/40/2013-53 zo dňa 24.10.2014 porušené bolo;

Základné právo sťažovateľa na ochranu osobných údajov vyplývajúce z článku 22 ods. 1 Ústavy SR, z článku 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, z článku 8 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžo/4/2015 zo dňa 20.01.2016 porušené bolo;

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžo/4/2015 zo dňa 20.01.2016 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie;

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S/40/2013-53 zo dňa 24.10.2014 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie;

Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadosťučinenie sťažovateľovi vo výške 5.000,- eur (päťtisíc eur) na účet právneho zástupcu sťažovateľa;

Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 363,72 €... “

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

K namietanému porušeniu ústavných práv napadnutým rozsudkom krajského súdu

7. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základných práv a slobôd poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a ústavný súd až subsidiárne.

7.1 Z princípu subsidiarity vyplýva, že ústavný súd poskytuje ochranu základným právam a slobodám iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri skúmaní podmienok konania o sťažnosti riadi zásadou, že

všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je ochrana základných práv a slobôd poskytovaná ústavným súdom prostredníctvom ústavou a zákonom o ústavnom súde upraveného konania o sťažnosti subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak o tejto ochrane nerozhodujú všeobecné súdy (porov. *mutatis mutandis* II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť (porov. I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

7.2 Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

7.3 Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ využil svoje právo podať proti napadnutému rozsudku krajského súdu odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom rozsudku krajského súdu, keďže odvolanie predstavuje účinný opravný prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

K namietanému porušeniu ústavných práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

8. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti bolo posúdiť, či odôvodnenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu signalizuje potenciálnu arbitrárnosť v interpretácii a aplikácii príslušných právnych noriem na vec sťažovateľa a s tým spojené možné porušenie označených ústavných práv sťažovateľa, alebo naopak, či vzhľadom na odôvodnenie a právne závery najvyššieho súdu v ňom uvedené je sťažnosť zjavne

neopodstatnená a ani po jej prijatí na ďalšie konanie by nebolo možné konštatovať porušenie označených ústavných práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

8.1 Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ namieta, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu došlo aj k porušeniu základného práva na ochranu osobných údajov vyplývajúceho z čl. 8 ods. 1 charty, bolo úlohou ústavného súdu vysporiadať sa v prvom rade s aplikovateľnosťou označeného ustanovenia charty na prerokovaný prípad. Podľa názoru ústavného súdu, prihliadajúc na ustanovenie charty, ako aj na vysvetlivky k charte ako nástroja výkladu a v konečnom dôsledku aj na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, je v posudzovanej veci charta aplikovateľná. V okolnostiach posudzovanej sťažnosti je vec sťažovateľa (ochrana osobných údajov, ktoré boli zverejnené v rámci informovania verejnosti o priebehu rokovania Výboru Národnej rady Slovenskej republiky) totiž potrebné subsumovať do oblasti, v rámci ktorej dochádza k vykonávaniu práva Európskej únie, konkrétne ide o prípad, v ktorom dochádza k implementácii právneho aktu Európskej únie [predovšetkým smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/98/ES zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora a smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane jednotlivcov pri spracúvaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov; k tomu pozri aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 13. 7. 1989 vo veci Wachauf, ECLI:EU:C:1989:321, bod 19].

8.2 Čo sa týka interpretácie a aplikácie ustanovení zákona o slobode informácií a zákona č. 428/2002 Z. z. najvyšším súdom a aj odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ústavný súd vzhľadom na skutkový stav uzatvára, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo ich arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti.

8.3 Ústavný súd zastáva obdobný právny názor, ako prezentoval najvyšší súd, a síce že sťažovateľ ako predseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí bol v čase výkonu tejto funkcie verejným funkcionárom. To, či je konkrétna osoba zastávajúca vedúci post v rámci štátnej správy verejným funkcionárom, nevyplýva iba z jeho označenia a zahrnutia do výpočtu subjektov, na ktoré sa vzťahuje ústavný zákon (porov. čl. 2 ods. 1 ústavného

zákona), ale aj z charakteru právomocí a kompetencií, ktoré mu príslušný osobitný zákon ako vedúcemu predstaviteľovi orgánu štátnej správy zveruje, nemožno pritom opomenúť ani spôsob jeho ustanovovania do vedúcej (riadiacej) funkcie a ani samotný charakter úloh zverených zákonom orgánu štátnej správy, ktorého vedúcu funkciu dotknutá fyzická osoba zastáva.

8.4 Podľa § 4 ods. 1 až 5 zákona č. 474/2005 Z. z. o Slovákoch žijúcich v zahraničí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 474/2005 Z. z.“) zriaďuje sa Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Úrad je orgánom štátnej správy so sídlom v Bratislave. Úrad je rozpočtovou organizáciou, ktorá je napojená na rozpočet Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky. Na čele úradu je predseda, ktorého vymenúva a odvoláva vláda na návrh ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky. Funkčné obdobie predsedu úradu je päť rokov. Predsedu v čase jeho neprítomnosti zastupuje v rozsahu jeho práv a povinností podpredseda. Predseda môže poveriť aj v iných prípadoch podpredsedu, aby ho zastupoval v rozsahu jeho práv a povinností. Podpredsedu na návrh predsedu vymenúva a odvoláva vláda. Predseda úradu je zároveň vedúcim služobného úradu. Predseda úradu nesmie byť členom politickej strany alebo politického hnutia, nesmie vystupovať v ich mene alebo pôsobiť v ich prospech.

8.5 Podľa ústavného súdu je funkcia predsedu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí funkciou verejnou, a to najmä vzhľadom na spôsob ustanovovania konkrétnej osoby do funkcie predsedu (vymenovanie vládou, limitované funkčné obdobie) a jeho kompetencie, ako aj vzhľadom na postavenie a úlohy Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (orgán štátnej správy, rozpočtová organizácia napojená na rozpočet Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky), ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 474/2005 Z. z.

8.6 Čo sa týka zverejňovania správy o štátnej politike vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí a o poskytnutej štátnej podpore Slovákom žijúcim v zahraničí (ďalej aj „správa“) zverejnenej na internetových stránkach vlády (o ktorej vláda rokovala 22. 8. 2012), vychádzajúcej z obdobného vyhlásenia (uznesenia) zverejneného na stránkach

národnej rady z titulu rokovania príslušného výboru národnej rady 7. februára 2012, ústavný súd konštatuje, že vláda (i národná rada) si zverejnením správy (resp. príslušných uznesení, ktoré obsahovali dotknutý text správy) plnila povinnosti vyplývajúce jej jednak zo zákona o slobode informácií a zákona č. 474/2005 Z. z. (porov. § 3 ods. 2 tohto zákona), ale aj z čl. 26 ods. 1 a 5 ústavy. Uvedenie mena a priezviska a funkcie sťažovateľa v citovanej správe bolo zároveň v súlade s požiadavkami kladenými na ochranu osobných údajov podľa v tom čase platného a účinného § 7 ods. 3 zákona č. 428/2002 Z. z. v spojení s § 9 ods. 3 zákona o slobode informácií. Neobstojí ani námietka, že k zverejneniu mena a priezviska sťažovateľa došlo v čase, kedy tento nezastával funkciu predsedu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí, keďže správa sa týkala obdobia (rok 2011), kedy sťažovateľ predsedom Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí bol (sťažovateľ bol predsedom Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí od 10. 2. 2011 do 9. 5. 2012, kedy bol z funkcie predsedu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí odvolaný).

8.7 Najvyšší súd nijako nevybočil z medzí určených ústavou, listinou, dohovorom a chartou, keďže ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj právny názor, aplikoval a interpretoval príslušné právne normy v súlade s ich znením, obsahom i duchom, a to aj vzhľadom na skutkový stav a právne otázky týkajúce sa zverejňovania osobných údajov predsedu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí v zmysle zákona č. 428/2002 Z. z. v spojení so zákonom o slobode informácií.

8.8 Závery najvyššieho súdu a ich odôvodnenie, ako aj postup najvyššieho súdu je teda nutné považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2016